

**Προοπτικές
Σχολές Εκπαιδευτικών
Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης**

Μιχάλης Τραχαλιός

Απρίλιος 2011

**- Ποια είναι η διάρκεια σπουδών;
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ**

Όλα τα τμήματα των εκπαιδευτικών που αναφέρονται στο Ν.1566/1985, άρθ.14 (ΦΕΚ Α 167) έχουν διάρκεια σπουδών οκτώ (8) εξάμηνα.

Εξαιρέση αποτελούν τα τμήματα

Μουσικών Σπουδών Αθήνας, Κέρκυρας και Θεσσαλονίκης. (Το τμήμα Μουσικής Επιστήμης & Τέχνης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας παραμένει στα οκτώ εξάμηνα σπουδών)

Θεατρικών Σπουδών Αθήνας, Ναυπλίου και Πάτρας παραμένουν στα οκτώ εξάμηνα σπουδών, σε αντίθεση με το Τμήμα Θεάτρου Θεσσαλονίκης στο οποίο οι σπουδές διαρκούν δέκα (10) εξάμηνα.

Εικαστικών & Εφαρμοσμένων Τεχνών (ΠΕ08 Καλλιτεχνικών Μαθημάτων) στα οποία οι σπουδές διαρκούν δέκα εξάμηνα.

Με το Ν. 3848/2010 (ΦΕΚ Α 071) «Αναβάθμιση του ρόλου του εκπαιδευτικού κλπ.» προβλέπεται στο άρθρο 2§ 2,3 ότι στο διαγωνισμό του ΑΣΕΠ Εκπαιδευτικών γίνονται δεκτοί όσοι διαθέτουν τα ειδικά τυπικά προσόντα διορισμού στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, αντίστοιχο πτυχίο, καθώς και πιστοποιημένη παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια.

Η παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια πιστοποιείται:

Α) Με βεβαίωση περί επιτυχούς παρακολούθησης ειδικού προγράμματος σπουδών τουλάχιστον εξαμηνιαίας διάρκειας, το οποίο παρέχεται από τμήμα ΑΕΙ ή από ομάδες συνεργαζομένων τμημάτων του ίδιου ή περισσότερων ΑΕΙ σε αποφοίτους τμημάτων που έχουν τα ειδικά τυπικά προσόντα διορισμού ή

Β) Με την κατοχή πτυχίου τμήματος ΑΕΙ, το πρόγραμμα των σπουδών του οποίου εξασφαλίζει την προς τούτο αναγκαία θεωρητική κατάρτιση και πρακτική εξάσκηση και οι απόφοιτοι του οποίου έχουν τα ίδια ειδικά τυπικά προσόντα διορισμού ή

Γ) Με την κατοχή πτυχίου παιδαγωγικών τμημάτων ΑΕΙ ή

Δ) Με την κατοχή μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών ή διδακτορικού διπλώματος στις επιστήμες της αγωγής ή

Ε) Με την κατοχή παιδαγωγικού πτυχίου της Παιδαγωγικής Τεχνικής Σχολής (ΠΑ.ΤΕ.Σ.) ή της Ανωτέρας Σχολής Εκπαιδευτικών Τεχνολόγων Μηχανικών (Α.Σ.Ε.Τ.Ε.Μ.) της πρώην Σχολής Εκπαιδευτικών Λειτουργιών Επαγγελματικής και Τεχνικής Εκπαίδευσης (Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε.) ή της Ανώτατης Σχολής Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.).

Σε ένα πρόσφατο άρθρο στο περιοδικό TIME με τίτλο "Finland's Educational Success? The Anti-Tiger Mother Approach" (<http://www.time.com/time/magazine/article/0,9171,2062419,00.html>) αναφέρεται ότι η επιτυχία της Φινλανδίας στους τελευταίους τέσσερις διαγωνισμούς PISA του ΟΟΣΑ, οφείλεται σε μυστικό: στους εκπαιδευτικούς της. Κάθε εκπαιδευτικός απαιτείται να έχει μεταπτυχιακό. Η συνολική εκπαίδευση των εκπαιδευτικών είναι πενταετής.

**-Ποιες είναι οι δυνατότητες μεταπτυχιακών σπουδών που προσφέρονται;
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΓΙΑ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ**

Μεταπτυχιακά στη Διδακτική

Διδακτική και Μεθοδολογία των Μαθηματικών (Τμήμα Μαθηματικών ΕΚΠ Αθηνών)

Διδακτική Μαθημάτων Ειδικότητας με Νέες Τεχνολογίες (Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής & Ψυχολογίας ΕΚΠ Αθηνών)

Διδακτική της Τεχνολογίας και Ψηφιακά Συστήματα (Τμήμα Ψηφιακών Συστημάτων Παν. Πειραιώς)

Διδακτική της Χημείας και Νέες Εκπαιδευτικές Τεχνολογίες (Τμήμα Χημείας ΕΚΠ Αθηνών)

Διδακτορικό Δίπλωμα στη Γλωσσολογία-Διδακτική (Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας & Φιλολογίας ΑΠΘ)

Επιστήμες της Αγωγής (Α. Εκπαίδευση και Κοινωνικός Αποκλεισμός Β. Διδακτική των Θετικών Επιστημών, Γ. Διδακτική των Κοινωνικών Επιστημών) (Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης ΑΠΘ)

Επιστήμες της Εκπαίδευσης και της Αγωγής (Α. Κοινωνική Θεωρία, Πολιτική και Πρακτικές στην Εκπαίδευση, Β. Διδακτική των Θετικών Επιστημών: Εκπαιδευτικά Προγράμματα, Αξιολόγηση και Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση) (Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία Παν. Πατρών)

Ιστορική έρευνα, Διδακτική και Νέες τεχνολογίες (Τμήμα Ιστορίας Ιόνιο Παν.)

Σχολική Παιδαγωγική (Διδακτική Μεθοδολογία και Αναλυτικά Προγράμματα) και Νέες Τεχνολογίες (Τμήμα Νηπιαγωγών Παν. Δυτικής Μακεδονίας)

Νέες Τεχνολογίες και Έρευνα στη Διδακτική της Φυσικής (Τμήμα Φυσικής Παν. Ιωαννίνων)

Νεοελληνικές Σπουδές και Πολιτισμός με τις κατευθύνσεις: α. Νεοελληνική Φιλολογία, Βιβλιολογία και Διδακτική της Λογοτεχνίας, β. Γενική και Συγκριτική Γραμματολογία (Τμήμα Φιλολογίας ΑΠΘ)

Γαλλική Λογοτεχνία με κατεύθυνση Διδακτική των Γλωσσών και τη Γλωσσική Επικοινωνία (ΔΔ) (Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας ΑΠΘ)

Παιδαγωγική και Διδακτική στην Προσχολική Εκπαίδευση (Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης Παν. Κρήτης)

Σύγχρονες Τάσεις στη Διδακτική των Βιολογικών Μαθημάτων και Νέες Τεχνολογίες (Τμήμα Βιολογίας ΕΚΠ Αθηνών)

Μεταπτυχιακά στην Ειδική Αγωγή

Ειδική Αγωγή (Τμήμα Εκπαίδευσης & Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία ΕΚΠ Αθηνών)

Ειδική Αγωγή (Παιδαγωγικό Τμήμα Ειδικής Αγωγής Παν. Θεσσαλίας)

Ειδική Αγωγή (Τμήμα Εκπαιδευτικής & Κοινωνικής Πολιτικής Παν. Μακεδονίας)

Συμβουλευτική στην Ειδική Αγωγή, την Εκπαίδευση και την Υγεία (Παιδαγωγικό Τμήμα Ειδικής Αγωγής Παν. Θεσσαλίας)

Μεταπτυχιακά στην Εκπαίδευση Ενηλίκων, Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση, Δια Βίου Μάθηση

Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση (Τμήμα Εκπαιδευτικής & Κοινωνικής Πολιτικής Παν. Μακεδονίας)

Εκπαίδευση Ενηλίκων - (Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο)

Πηγή: <http://www.cso.auth.gr/Greek/Baseis/Met/Metaptuxiaka.gr.asp>

Παρατηρήσεις:

Το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στην Διδακτική δίνει επιπλέον μόρια στον διαγωνισμό του ΑΣΕΠ Εκπαιδευτικών, ενώ παράλληλα προετοιμάζει τον εκπαιδευτικό για μία επιτυχημένη θητεία στην τάξη.

Το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στην Ειδική Αγωγή είναι προστιθέμενο προσόν στους εκπαιδευτικούς της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης για τις θέσεις (προς το παρόν αναπληρωτών) σε Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης. Οι εκπαιδευτικοί Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης έχουν δικούς τους κλάδους ειδικής αγωγής, ΠΕ61 και ΠΕ71, στους οποίους υπάγονται οι πτυχιούχοι του Παιδαγωγικού Τμήματος Ειδικής Αγωγής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και της Κατεύθυνσης Ειδικής Αγωγής του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στην Εκπαίδευση Ενηλίκων είναι προστιθέμενο προσόν για όσους θέλουν να εργαστούν στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας, στα Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων, στα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης ή στα Ινστιτούτα Δια Βίου Εκπαίδευσης των Πανεπιστημίων και ΤΕΙ.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ 2000-2009

Κλάδος	Θέσεις	Αιτήσεις	Θέσεις/ Αιτήσεις	Θέσεις	Αιτήσεις	Θέσεις/ Αιτήσεις	Θέσεις	Αιτήσεις	Θέσεις/ Αιτήσεις	Θέσεις	Αιτήσεις	Θέσεις/ Αιτήσεις	Εισακτέοι ΑΕΙ
	2002(Π_2002)			2004 (Π_2004)			2007(Π_2006)			2008/09 (Π_2008)			2009
ΠΕ01 Θεολόγοι	178	3.969	1:22	144	3.989	1:28	84	3.536	1:42	66	3.221	1:49	1.180
ΠΕ02 Φιλολόγοι	1.102	15.680	1:14	863	17.149	1:20	840	17.869	1:21	480	18.681	1:39	4.370
ΠΕ03 Μαθηματικοί	483	5.241	1:15	388	6.051	1:16	570	5.485	1:10	270	5.070	1:19	1.620
ΠΕ0401 Φυσικοί	470	6.927	1:15	376	7.892	1:21	285	4.020	1:14	156	3.292	1:21	960
ΠΕ0402 Χημικοί							160	2.295	1:14	78	1.672	1:21	620
ΠΕ0404 Βιολόγοι							85	1.072	1:13	53	1.080	1:20	540
ΠΕ0405 Γεωλόγοι - Γεωγράφοι							40	702	1:18	25	628	1:25	550
ΠΕ05 Γαλλικής	149	2.505	1:17	119	3.002	1:25	240	3.055	1:13	144	2.780	1:19	450
ΠΕ06 Αγγλικής	637	3.768	1:6	905	4.613	1:5	312	3.983	1:13	228	4.127	1:18	520
ΠΕ07 Γερμανικής	33	1.280	1:39	84	1.731	1:21	396	2.015	1:5	144	1.579	1:11	250
ΠΕ08 Καλλιτεχνικών	166	496	1:3	133	573	1:4	84	551	1:7	48	607	1:13	290
ΠΕ11 Φυσικής Αγωγής	335	10.569	1:32	230	11.039	1:48	72	7.722	1:107	48	7.285	1:152	950
ΠΕ15 Οικιακής Οικονομίας	184	113	1:1	149	92	1:1	48	63	1:1	30	70	1:2	40
ΠΕ1601 Μουσικής										120	841	1:7	240
ΠΕ32 Θεατρικών Σπουδών										12	654	1:55	290
ΠΕ33 Μ.Ι.Θ.Ε.										12	209	1:17	100
ΠΕ34 Ιταλικής										9	812	1:90	210
ΠΕ60 Νηπιαγωγοί	684	7.029	1:10	960	7.771	1:8	960	7.670	1:8	600	8.208	1:14	1.520
ΠΕ70 Δάσκαλοι	3.180	4.913	1:2	1.320	3.334	1:3	2.580	3.741	1:1	2.120	2.755	1:1	2.010
Σύνολα Πίνακα	7.601	62.490	1:8	5.671	67.236	1:12	6.756	63.779	1:9	4.643	63.571	1:14	16.710

Σημειώσεις

1. Οι θέσεις διοριστέων στις προκηρύξεις του ΑΣΕΠ αποτελούν το 60% των διοριζόμενων κάθε δύο χρόνια. Το υπόλοιπο 40% προέρχεται από τους πίνακες των αναπληρωτών εκπαιδευτικών
2. Οι θέσεις εισακτέων ΑΕΙ αφορούν σε ετήσια βάση και επομένως στη διετία εισάγεται διπλάσιος αριθμός
3. Οι θέσεις εισακτέων ΑΕΙ Γαλλικής, Ιταλικής και Γερμανικής Γλώσσας & Φιλολογίας δεν πληρούνται όλες και αρκετές μένουν κενές.

- Ποιες είναι οι δυνατότητες απασχόλησης και σε τι ποσοστά απορροφούνται στο δημόσιο;

-Ποιες Σχολές έχουν τα υψηλότερα ποσοστά διορισμού και ποιες τα χαμηλότερα (ποιοι διορίζονται ευκολότερα και για ποιους οι συνθήκες δεν είναι τόσο ευνοϊκές με βάση και την αναλογία 1:5);

-Ποιες εναλλακτικές προσφέρονται στον ιδιωτικό τομέα;

-Παρέχουν επαγγελματικά δικαιώματα;

Από τον προηγούμενο Πίνακα γίνεται μπορούμε να συμπεράνουμε τα ακόλουθα:

Όλες οι αναλογίες θέσεων έναντι αιτήσεων βαίνουν μειούμενες από το 2002 μέχρι τον τελευταίο διαγωνισμό ΑΣΕΠ Εκπαιδευτικών που πραγματοποιήθηκε το χειμώνα 2008-2009. Φωτεινή εξαίρεση αποτελούν οι κλάδοι ΠΕ15 Οικιακής Οικονομίας και ΠΕ70 Δασκάλων.

Για τον κλάδο ΠΕ15 Οικιακής Οικονομίας για τα επόμενα χρόνια ελλοχεύουν ο κίνδυνος να ανατραπεί η κατάσταση. Οι κίνδυνοι αυτοί αφ' ενός από το γεγονός ότι ο εκπαιδευτικός ΠΕ15 διδάσκει μόνον το μάθημα της Οικιακής Οικονομίας στην Α' και Β' Γυμνασίου και σε ενδεχόμενη κατάργησή του με τυχόν αναπροσαρμογή του προγράμματος σπουδών του Γυμνασίου δεν θα διορίζονται εκπαιδευτικοί αυτού του κλάδου, και αφετέρου με την εφαρμογή αναλογίας 5 συνταξιοδοτούμενοι προς 1 νεοδιοριζόμενο θα μειωθούν ακόμα περισσότερο οι θέσεις ΠΕ15. Πέρα από αυτά τα δεδομένα, ο πτυχιούχος Οικιακής Οικονομίας δεν είναι απασχολισμός στην ιδιωτική αγορά εργασίας.

Για τον κλάδο ΠΕ70 Δασκάλων αυτή την περίοδο διορίζονται αναπληρωτές σε περιφερειακά σχολεία ακόμη και όσοι έχουν πάρει το πτυχίο τους την τελευταία εξεταστική. Η προοπτική για τα επόμενα χρόνια δεν είναι όμως ακριβώς έτσι. Με την συγχώνευση δημοτικών σχολείων δημιουργείται ένα απόθεμα περίπου 1.600 δασκάλων, που σε συνδυασμό με την συνέχιση της εφαρμογής της αναλογίας 5 συνταξιοδοτούμενοι προς 1 νεοδιοριζόμενο, οι φετινοί διορισμοί ενδέχεται να μην ανέλθουν στους 1.045 δασκάλους, που ήταν πέρυσι. Δεδομένου ότι από τα Παιδαγωγικά Τμήματα αποφοιτούν ετησίως περίπου 2.000 νέοι δάσκαλοι και δασκάλες, καθώς και ότι υπάρχει ένα απόθεμα περίπου 4.000 αδιόριστων πτυχιούχων, γίνεται φανερό ότι ο φετινός υποψήφιος και μετά από τέσσερα έτη πτυχιούχος δάσκαλος θα είναι ένας από τους 8.000 πτυχιούχους υποψήφιους για διορισμό. Τέλος, ο πτυχιούχος δάσκαλος έχει πρόσβαση στην ιδιωτική εκπαίδευση, αλλά δεν είναι απασχολισμός στην υπόλοιπη ιδιωτική αγορά εργασίας.

Για τον κλάδο ΠΕ60 Νηπιαγωγών, η κατάσταση αυτή την στιγμή δεν είναι καλή και προβλέπεται να χειροτερεύσει τα επόμενα χρόνια για δύο λόγους: Πρώτον, δημογραφικά οι γεννήσεις μειώνονται και επομένως ο νηπιακός πληθυσμός συρρικνώνεται. Δεύτερον, έχει καταργηθεί η υποχρεωτική φοίτηση στα νηπιαγωγεία και για την εγγραφή των 6χρονων στο δημοτικό δεν απαιτείται βεβαίωση φοίτησης σε νηπιαγωγείο. Κάθε χρόνο αποφοιτούν από τις Παιδαγωγικές Σχολές Προσχολικής Αγωγής περίπου 1.500 πτυχιούχοι. Από τις συγχωνεύσεις αναμένεται να πλεονάζουν περίπου 300 νηπιαγωγοί, και λόγω της εφαρμογής της αναλογίας 5:1, ίσως φέτος οι θέσεις διορισμοί να είναι πολύ πιο κάτω από τις περυσινές 355. Στον ιδιωτικό τομέα, οι νηπιαγωγοί προσλαμβάνονται στην ιδιωτική εκπαίδευση –όχι με τις συνθήκες εργασίας του νηπιαγωγού στο δημόσιο νηπιαγωγείο- ή μπορούν να ξεκινήσουν τη δική τους εκπαιδευτική επιχείρηση. Ωστόσο, στην ιδιωτική αγορά εργασίας μία νηπιαγωγός δύσκολα θεωρείται απασχολισμένη.

Για τον κλάδο ΠΕ01 Θεολόγων, ενδεχομένως το μάθημα να μην καταργηθεί στα Λύκεια, αλλά ήδη υπάρχουν πλεονάζοντες διορισμένοι εκπαιδευτικοί του κλάδου στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη. Αυτό οφείλεται στο αθρόο διορισμό των πολυτέκνων Θεολόγων στις περιοχές κατοικίας τους τα προηγούμενα χρόνια μέχρι το 2009. Ήδη, υπάρχουν περίπου 5.000 αδιόριστοι πτυχιούχοι και κάθε χρόνο αποφοιτούν περίπου 1.000 από τα τέσσερα τμήματα που εντάσσονται τον κλάδο. Οι προοπτικές είναι απαισιόδοξες, γι' αυτό πολλές πτυχιούχοι επιστρέφουν στις Επαγγελματικές Σχολές ή τα Επαγγελματικά Λύκεια για να αποκτήσουν πτυχίο σε κάποια ειδικότητα (π.χ. κομμωτικής, νοσηλευτικής κ.ά.) και να εισέλθουν με πτυχίο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην αγορά εργασίας.

Για τον κλάδο ΠΕ02 Φιλολόγων, η εικόνα έχει ως εξής: Περίπου 25.000 πτυχιούχοι, και οι περυσινοί διορισμοί ανήλθαν στους 470. Ωστόσο, πρέπει να προστεθεί ότι απασχολήθηκε και ένας αριθμός περίπου 1.000 ως αναπληρωτές την προηγούμενη σχολική χρονιά 2009-2010. Κάθε χρόνο εισάγονται στα τμήματα που τροφοδοτούν τον κλάδο των Φιλολόγων περίπου 4.370 υποψήφιοι και ολοκληρώνουν τις σπουδές τους περίπου 4.000. Στην προοπτική της πενταετίας που η σημερινή υποψήφια θα είναι πτυχιούχος θα υπάρχουν περίπου 40.000 απόφοιτοι που θα διεκδικούν θέση διορισμού. Αν δεν αλλάξει κάτι δραματικά, και συνυπολογιζόμενης της αναλογίας 5:1 για νέους διορισμούς κάθε χρόνο οι θέσεις δεν θα ξεπερνούν τις 500. Στην ιδιωτική αγορά εργασίας, υπάρχουν πάντοτε θέσεις στην ιδιωτική εκπαίδευση – δευτεροβάθμια και ενδεχομένως πρωτοβάθμια. Επιπλέον, όσοι ασχοληθούν με τη γλωσσολογία ανοίγουν ενδεχομένως μία πόρτα στο χώρο των εκδόσεων και στη θέσης του διορθωτή κειμένων, αν και αυτός ο χώρος τελευταία συρρικνώνεται δραματικά με το κλείσιμο

επιχειρήσεων του κλάδου. Με ένα πολύ καλό βαθμό πτυχίου, και ενδεχομένως άριστη γνώση ξένης γλώσσας, ανοίγεται και ο δρόμος των Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Διδακτική, την Ειδική Αγωγή και την Εκπαίδευση Ενηλίκων που προσδίδουν προστιθέμενη αξία στο αρχικό πτυχίο. Ωστόσο, δεν λείπουν και οι περιπτώσεις πτυχιούχων που επιστρέφουν στην Επαγγελματική Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση ή στα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης για απόκτηση ενός πτυχίου ειδικότητας.

Για τον κλάδο ΠΕ03 Μαθηματικών, η εικόνα δεν είναι ευχάριστη. Η αναλογία 1:19 δεν μπορεί να εμπνέει αισιοδοξία, και αν λάβουμε υπόψη την εφαρμογή της αναλογίας 5 συνταξιοδοτούμενοι προς 1 νεοδιοριζόμενο, το γεγονός ότι πέρυσι διορίστηκαν 237 Μαθηματικοί, και κάθε χρόνο εισάγονται στα σχετικά τμήματα 1.620 υποψήφιοι, η κατάσταση γίνεται ακόμα πιο ζοφερή. Ωστόσο, καθώς οι σπουδές θετικών επιστημών είναι δύσκολες οι πτυχιούχοι είναι πολλοί λιγότεροι των εισακτέων- περίπου οι μισοί, ο αριθμός των υποψηφίων προς διορισμό θα παρουσιάσει συγκρατημένη αύξηση. Οι προοπτικές για απασχόληση στην ιδιωτική αγορά εργασίας δεν είναι άσχημες. Όσον αφορά την ιδιωτική εκπαίδευση υπάρχει δυνατότητα αξιοποίησης του πτυχίου του μαθηματικού. Επιπλέον, ο πτυχιούχος είναι απασχολισμένος σε κάθε άλλο κλάδο πέραν των σπουδών του, αρκεί να έχει γνώσεις ξένων γλωσσών, διάθεση να εργαστεί και ενδεχομένως να εξειδικευθεί σε έναν οικονομικό τομέα με τις αντίστοιχες μεταπτυχιακές σπουδές.

Για τον κλάδο ΠΕ04 Φυσικών, Χημικών, Βιολόγων, Γεωλόγων και Γεωγράφων, η κατάσταση δεν είναι ξεκάθαρη. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι πολλοί από τους πτυχιούχους (ιδίως Χημικοί και Βιολόγοι) δεν τους ενδιαφέρει η διδασκαλία και κατευθύνονται μετά τη λήψη των πτυχίων τους στην έρευνα. Αν επανέλθουμε στις προοπτικές στην εκπαίδευση η αναλογία θέσεων προς υποψηφίους 1:21 (συνολικά) δεν μπορούμε να ισχυριστούμε ότι θα βελτιωθεί για δύο λόγους: Πρώτον, αν και στα σχετικά τμήματα εισάγονται 2.670 υποψήφιοι οι απόφοιτοι δεν υπερβαίνουν τους μισούς από αυτούς –πολλοί εγκαταλείπουν τις σπουδές. Δεύτερον, πέρυσι διορίστηκαν 259 πτυχιούχοι - οι μισοί από τους οποίους Φυσικοί, αλλά υπάρχει και το δεδομένο της αναλογίας 5:1 νέων διορισμών. Από την άλλη, πολλοί πτυχιούχοι που δεν επιθυμούν να γίνουν εκπαιδευτικοί κατευθύνονται προς τις μεταπτυχιακές σπουδές στην έρευνα. Και σε αυτήν την περίπτωση, πρέπει να γίνει γνωστό ότι η Ελλάδα δεν προσφέρει θέσεις εργασίας πάνω στην έρευνα αρκετές για να καλυφθεί η ζήτηση. Έτσι, οι υποψήφιοι που ενδιαφέρονται για αυτά τα τμήματα και προσβλέπουν στην έρευνα καλό είναι να λάβουν υπόψη τους το ενδεχόμενο συνέχισης μεταπτυχιακών σπουδών πάνω στην έρευνα στο εξωτερικό και ενδεχόμενης παραμονής τους για εργασία εκεί. Σε αυτή την προοπτική, η Βόρεια Ευρώπη, οι Ηνωμένες Πολιτείες, ο Καναδάς και η Αυστραλία είναι πιθανοί προορισμοί. Οι υποψήφιοι με την εισαγωγή τους στα τμήματα, πρέπει να αρχίσουν να διερευνούν σε ποια χώρα θέλουν να συνεχίσουν, που υπάρχουν διδάκτρα, τι βαθμός πτυχίου απαιτείται (συνήθως πάνω από 7) και παράλληλα να προετοιμάζονται στην γλώσσα της χώρας. Φυσικά η Αγγλική είναι διεθνής γλώσσα, αλλά και τα Γερμανικά προσφέρουν διεξόδους. Ετοιμάζονται. Στην ιδιωτική αγορά εργασίας οι πτυχιούχοι των τμημάτων αυτών, πέραν της ιδιωτικής εκπαίδευσης, δεν θεωρούνται απασχολήσιμοι, και είναι αναγκασμένοι πολλές φορές να απασχολούνται σε θέσεις που δεν απαιτείται κανένα πτυχίο ή ειδικότητα.

Για τους κλάδους των Ξένων Φιλολογιών (ΠΕ05 Γαλλικής, ΠΕ06 Αγγλικής, ΠΕ07 Γερμανικής και ΠΕ34 Ιταλικής) η κατάσταση παρουσιάζει διαφοροποιήσεις. Με την εισαγωγή της Αγγλικής από την Α' Δημοτικού δημιουργούνται θέσεις εκπαιδευτικών, οπότε λογικά θα αυξηθεί ο αριθμός των διορισμών. Αντίθετα, στις υπόλοιπες Ξένες Φιλολογίες η κατάσταση φαίνεται να επιδεινώνεται καθώς η Γαλλική προτιμάτε όλο και λιγότερο από τους μαθητές, οι εκπαιδευτικοί της Γερμανικής έχουν εισέλθει τα τελευταία χρόνια στην εκπαίδευση και δεν αναμένονται συνταξιοδοτήσεις για να κενωθούν θέσεις, ενώ της Ιταλικής μόλις μέσα από τον τελευταίο διαγωνισμό του ΑΣΕΠ έχουν εισέλθει στην εκπαίδευση. Ωστόσο, όλοι οι κλάδοι έχουν διεξόδους στην ιδιωτική εκπαίδευση (σχολεία και ινστιτούτα) και έχουν τη δυνατότητα να ανοίξουν το δικό τους ινστιτούτο. Παράλληλα, με μεταπτυχιακές σπουδές λιγότερο στη μετάφραση και περισσότερο στη διερμηνεία μπορούν να ανοίξουν κι άλλες πόρτες απασχόλησης. Ο τομέας της διερμηνείας παρουσιάζει καλές προοπτικές απασχόλησης, αλλά πρέπει να σημειωθεί ότι αυτό δεν ισχύει τόσο για την αγγλική γλώσσα, όσο για τις υπόλοιπες. Αξίζει να τονισθεί ότι οι πτυχιούχοι πρέπει να έχουν άριστη γνώση και άλλων γλωσσών, και ιδίως των άλλων ευρωπαϊκών χωρών, των βαλκανικών χωρών, των παρευξείνιων χωρών ή ακόμη των αναπτυσσομένων οικονομιών (πχ. Κίνα, Ινδία ή Βραζιλία-Πορτογαλικά).

Για τον κλάδο ΠΕ08 Καλλιτεχνικών, στον οποίο εντάσσονται οι απόφοιτοι Εικαστικών Τεχνών των Σχολών Καλών Τεχνών, οι προοπτικές προβλέπονται βελτιούμενες. Αυτό συνηγορεί το γεγονός ότι οι πτυχιούχοι των σχολών αυτών δεν στρέφονται όλοι στην εκπαίδευση. Ένας, όμως, ανασταλτικός παράγοντας θα είναι η ρητή και αποκλειστική εφαρμογή της αναλογίας 5:1 για νεοδιοριζόμενους στον κλάδο.

Για τον κλάδο ΠΕ11 Φυσικής Αγωγής, η κατάσταση είναι μη αντιστρέψιμη. Πρώτον, γιατί έχουν διορισθεί αρκετοί εκπαιδευτικοί τα τελευταία πέντε έτη και πλεονάζουν σε πολλές διευθύνσεις και δεύτερον υπάρχουν ήδη πάνω από 9.000 απόφοιτοι. Σε προοπτική πενταετίας, πιθανότατα να αυξηθεί κατά πέντε χιλιάδες ο αριθμός των πτυχιούχων. Ωστόσο, αν κάποιος υποψήφιος ή υποψήφια είναι αθλητής σε πανελλαδικό επίπεδο και σκοπεύει να ασχοληθεί παραπέρα με το άθλημά του, μπορεί μετά τη λήξη της αθλητικής του καριέρας να ασχοληθεί με την

προπονητική, ή αν γίνει γνωστός να εργαστεί σε ιδιωτικά γυμναστήρια, ή ακόμη να ανοίξει ιδιόκτητο γυμναστήριο ή ακαδημίες πάνω στο άθλημά του.

Για τον κλάδο ΠΕ1601 Μουσικής, Πανεπιστημιακής εκπαίδευσης. Στην περίπτωση του κλάδου αυτού πρέπει να σημειώσουμε τα ακόλουθα: 1. Δεν γίνονται διορισμοί κάθε χρόνο όπως στους άλλους κλάδους. 2. Το τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, που είναι τετραετούς φοίτησης ενώ τα υπόλοιπα τμήματα Μουσικών Σπουδών είναι πενταετούς διάρκειας, δίδει και πτυχίο οργάνου με το οποίο μπορεί κάποιος να απασχοληθεί ως αναπληρωτής πλήρους ή μειωμένου ωραρίου σε Μουσικά Σχολεία. 3. Στον κλάδο Μουσικών εντάχθηκε και το τμήμα Λαϊκής και Παραδοσιακής Μουσικής ΤΕΙ Ηπείρου (Άρτα) με κωδικό ΠΕ1602, για το οποίο δεν υπάρχουν διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία θέσεων και πτυχιούχων- εισάγονται κάθε χρόνο 200 υποψήφιοι. 4. Οι πτυχιούχοι κρατικών ή ιδιωτικών Ωδείων έχουν τη δυνατότητα να προσληφθούν ως αναπληρωτές μειωμένου ωραρίου σε Μουσικά Σχολεία. Όσον αφορά τις προοπτικές κάθε χρόνο εισάγονται 240 υποψήφιοι και περίπου ο ίδιος αριθμός αποφοιτά, επομένως δεν υπάρχει περίπτωση να αυξηθεί δραματικά των πτυχιούχων που επιθυμούν να διοριστούν. Κι εδώ να τονιστεί ότι όλοι οι πτυχιούχοι δεν επιθυμούν να γίνουν εκπαιδευτικοί.

Για τον κλάδο ΠΕ32 Θεατρικών Σπουδών, στον οποίο εντάσσεται και το 5ετές τμήμα Θεάτρου Θεσσαλονίκης – όλα τα υπόλοιπα είναι τετραετή, οι διορισμοί άρχισαν δειλά με τον τελευταίο διαγωνισμό ΑΣΕΠ. Άρχισαν να διορίζονται αναπληρωτές πλήρους ή μειωμένου ωραρίου στα νέα Ολοήμερα Δημοτικά και στα Γυμνάσια. Παράλληλα όμως δημιουργήθηκε ο κλάδος ΠΕ18.41 Δραματικής Τέχνης, στον οποίο εντάσσονται κι αυτοί ως αναπληρωτές. Γενικότερα, όταν κάποιος επιθυμεί να ασχοληθεί με το θέατρο ή να γίνει ηθοποιός δεν έχει στόχο να γίνει εκπαιδευτικός. Η διέξοδος αυτή μπορεί να χαρακτηριστεί συγκυριακή.

Για τον κλάδο ΠΕ33 Μεθοδολογίας Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης, στον οποίο εντάσσονται οι πτυχιούχοι του ομώνυμου τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών, οι πρώτοι διορισμοί έγιναν με τον τελευταίο διαγωνισμό ΑΣΕΠ. Στα Λύκεια διδάσκουν σε πρώτη ανάθεση τα μαθήματα επιλογής: Ο Ευρωπαϊκός Πολιτισμός & οι Ρίζες του, Ιστορία Κοινωνικών Επιστημών, Λογική: Θεωρία & Πρακτική Ιστορία των Επιστημών & της Τεχνολογίας, Προβλήματα Φιλοσοφίας και Θέματα Ιστορίας (σε δεύτερη ανάθεση) –που σπάνια επιλέγονται από τους μαθητές και διδάσκονται. Οι προοπτικές δεν φαίνεται να είναι θετικές καθώς κάθε χρόνο εισάγονται 100 υποψήφιοι, ήδη υπάρχουν περίπου 300 πτυχιούχοι, και η απορρόφηση είναι πολύ μικρή. Στον ιδιωτικό τομέα δεν υπάρχει ζήτηση για το συγκεκριμένο κλάδο.

Όσον αφορά τα επαγγελματικά δικαιώματα όλων των κλάδων των εκπαιδευτικών έχουν δικαίωμα να ανοίξουν ιδιωτικά σχολεία, φροντιστήρια ή ινστιτούτα ξένων γλωσσών.

-Ποιος είναι ο μέσος χρόνος αποφοίτησης και ο μέσος χρόνος επαγγελματικής αποκατάστασης;

Τα πανεπιστημιακά τμήματα των εκπαιδευτικών κλάδων είναι κυρίως τετραετούς διάρκειας, αλλά διαφοροποιούνται ως προς το βαθμό δυσκολίας απόκτησης του πτυχίου. Από τα στατιστικά δεδομένα των τμημάτων της Σχολής Θετικών Επιστημών (Μαθηματικοί, Φυσικοί, Χημικοί, Γεωλόγοι, Βιολόγοι) προκύπτει ότι ο μέσος όρος αποφοίτησης των φοιτητών είναι περίπου έξι χρόνια και υπάρχει και ένα κυμαινόμενο ανάλογα με το τμήμα ποσοστό εγκατάλειψης. Στα υπόλοιπα τμήματα δεν παρουσιάζεται ιδιαίτερη επιμήκυνση του χρόνου λήψης πτυχίου, μάλιστα στα Παιδαγωγικά τμήματα μεγάλο ποσοστό φοιτητών αποφοιτά στα τέσσερα έτη.

Ο χρόνος επαγγελματικής αποκατάστασης είναι το ζητούμενο. Αυτή την περίοδο οι απόφοιτοι των Παιδαγωγικών τμημάτων διορίζονται αναπληρωτές μέσα σε λίγους μήνες από τη λήψη του πτυχίου, αλλά αυτό δεν προβλέπεται να συνεχιστεί στο μέλλον. Όσον αφορά τους υπόλοιπους κλάδους, ο χρόνος εξαρτάται από τη βαθμολογία και τα μόρια που θα συγκεντρώσει ο υποψήφιος στο διαγωνισμό του ΑΣΕΠ Εκπαιδευτικών. Δεν υπάρχει κάτι δεδομένο. Με βάση τις ιεραρχικές λίστες βαθμολογίας του διαγωνισμού διορίζονται ως αναπληρωτές πλήρους ή μειωμένου ωραρίου.

-Πόσοι υποψήφιοι δηλώνουν κάθε χρόνο ενδιαφέρον για τις Σχολές εκπαιδευτικού περιεχομένου (καθηγητικές, παιδαγωγικές σχολές, κτλ) και πόσες θέσεις προσφέρουν τα πανεπιστήμια;

Η ζήτηση που εμφανίζουν τα τμήματα των εκπαιδευτικών κλάδων ορίζεται ως το ποσοστό των εισακτέων που δήλωσαν το τμήμα ως πρώτη προτίμηση προς το συνολικό αριθμό των εισακτέων (90% των θέσεων).

Στον πίνακα που ακολουθεί δίνονται η ζήτηση των τμημάτων της Θεσσαλονίκης και η συνολική πανελλήνια ζήτηση όλων των τμημάτων που εντάσσονται στον κλάδο. Τα στατιστικά στοιχεία των προτιμήσεων των εισακτέων είναι του έτους 2009. Νεότερα στατιστικά στοιχεία δεν δημοσιοποιήθηκαν από το Υπουργείο Παιδείας.

Από τον Πίνακα γίνεται φανερό ότι μεγαλύτερη ζήτηση έχει το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης (95%) που όμως στην υπόλοιπη Ελλάδα η ζήτηση αυτή μειώνεται αισθητά.

Η μεγάλη ζήτηση των Ξένων Φιλολογιών εν μέρει στηρίζεται στο γεγονός ότι οι υποψήφιοι εξετάστηκαν επιτυχώς στην αντίστοιχη ξένη γλώσσα και επομένως περιορίζεται ο αριθμός αυτών που θα μπορούσαν να δηλώσουν τη σχολή.

Ο μεγάλος αριθμός πρώτων προτιμήσεων των επιτυχόντων στα τμήματα Φιλολογίας και Επιστημών Φυσικής Αγωγής δεν δικαιολογείται από τα δεδομένα της προοπτικής απασχόλησης και εδώ ίσως υπάρχει ασύμμετρη πληροφόρηση των υποψηφίων σχετικά με την αγορά εργασίας.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΧΟΛΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΤΥΧΟΝΤΩΝ (90%) ΕΤΟΥΣ 2009			
Όνομασία Τμήματος	Επιτυχόντες που δήλωσαν τη σχολή ως 1η προτίμηση	Συνολικός Αριθμός Επιτυχόντων που δήλωσαν τη σχολή	Ζήτηση 1η προτίμηση/ συνολικός αριθμός επιτυχόντων %
ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	42	216	19,4%
ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	18	216	8,3%
ΠΕ01 Συνολικά	150	1062	14,1%
ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	102	207	49,3%
ΙΣΤΟΡΙΑΣ & ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	47	189	24,9%
ΦΙΛ/ΦΙΑΣ-ΠΑΙΔ/ΚΗΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	32	153	20,9%
ΠΕ02 Συνολικά	807	3933	20,5%
ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	75	144	52,1%
ΠΕ03 Συνολικά	362	1521	23,8%
ΦΥΣΙΚΗΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	68	153	44,4%
ΠΕ0401 Συνολικά	279	927	30,1%
ΧΗΜΕΙΑΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	14	117	12,0%
ΠΕ0402 Συνολικά	44	558	7,9%
ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	13	90	14,4%
ΠΕ0404 Συνολικά	95	576	16,5%
ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	13	81	16,0%
ΠΕ0405 Συνολικά	62	495	12,5%
ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	44	76	57,9%
ΠΕ05 Συνολικά	160	271	59,0%
ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	157	216	72,7%
ΠΕ06 Συνολικά	338	468	72,2%
ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	83	108	76,9%
ΠΕ07 Συνολικά	160	217	73,7%
ΕΠΙΣΤ. ΦΥΣΙΚ. ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	119	198	60,1%
ΕΠΙΣΤ.ΦΥΣ.ΑΓΩΓ.ΚΑΙ ΑΘΛ. ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ (ΣΕΡΡΕΣ)	6	108	5,6%
ΠΕ11 Συνολικά	298	855	34,9%
ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟΥ (ΑΘΗΝΑ)	17	36	47,2%
ΠΕ15 Συνολικά	17	36	47,2%
ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ & ΤΕΧΝΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (ΘΕΣ/ΝΙΚΗ)	33	36	91,7%
ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	27	36	75,0%
ΠΕ16 Συνολικά	128	162	79,0%
ΘΕΑΤΡΟΥ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	28	45	62,2%
ΠΕ32 Συνολικά	70	261	26,8%
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΙΣΤΟΡ. & ΘΕΩΡΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΑΘΗΝΑΣ	11	90	12,2%
ΠΕ33 Συνολικά	11	90	12,2%
ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	14	17	82,4%
ΠΕ34 Συνολικά	35	49	71,4%
ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΠΡΟΣΧΟΛ. ΑΓΩΓΗΣ & ΕΚΠ/ΣΗΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	23	99	23,2%
ΠΕ60 Συνολικά	116	1368	8,5%
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	171	180	95,0%
ΠΕ70 Συνολικά	630	1809	34,8%

© ΤΡΑΧΑΛΙΟΣ ΜΙΧΑΛΗΣ 091026. Πηγή: ΥπΠΔΒΜΘ